

■ ПРІОРИТЕТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНИХ ТА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Вікторія Олександрівна Купрієвич,

доцентка кафедри професійної і вищої освіти
Центрального інституту післядипломної освіти
ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України,
кандидатка педагогічних наук,
м. Київ
vik_torik@ukr.net

Велика увага держави до проблеми професійного розвитку педагогічних та науково-педагогічних працівників свідчить про надання цьому питанню особливого значення. Професійний розвиток передусім це інструментарій: оновлення знань педагогічних та науково-педагогічних працівників, їхніх умінь і навичок; реформування освіти і поглиблення її змісту; розширення освітніх пропозицій згідно з вимогами сучасності.

Нині поновлення і розширення професійних знань, удосконалення вмінь і навичок педагогічних та науково-педагогічних працівників шляхом безперервного професійного розвитку є не простою вимогою часу, а нагальною необхідністю. Фахівець, який не розвивається у своїй професії, ризикує стати нецікавим для споживачів освітніх послуг і неконкурентоздатним у середовищі своїх колег [1].

Проблема неперервної професійної освіти загалом і професійного розвитку педагогічного персоналу досліджують зарубіжні науковці: політичний, соціальний, культурний та економічний аспекти неперервного професійного розвитку (Л. Дерлінг-Хаммонд, М. Тайт); розвиток навчальних програм професійного розвитку (К. Претт); зміст професійного розвитку педагога (Н. Дене Фічтмен, С. Зепеде, М. Піс, А. Росс); моделі, методи і форми професійного розвитку (П. Гріммет, К. Дуінлен, Дж. Троя, П. Уонг); впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у неперервний професійний розвиток (М. Месер, Дж. Фальк).

Українські науковці вивчають особливості професійної підготовки педагогів: неперервна професійна освіта (Я. Бельмаз,

Т. Десятов, О. Кузнєцова), післядипломна освіта (І. Губенко, А. Кузьмінський, В. Руссол, В. Олійник, Л. Сергєєва, Т. Сорочан), професійно-педагогічна підготовка фахівців (О. Гаврилюк, М. Євтух, Т. Кошманова), стратегії формування професіоналізму педагогічних працівників (О. Отич, С. Сисоєва, Л. Хомич) тощо.

Необхідними умовами для реалізації професійного розвитку педагогів є: внутрішня мотивація; критичний аналіз знань, умінь, цінностей, ставлення; конструювання нових знань, умінь, навичок, цінностей; когнітивна реструктуризація знань; створення сприятливого для професійного розвитку клімату.

Професійний розвиток має стати неперервним. Саме тому перед системою освіти стоїть базове завдання — розроблення сучасної моделі безперервної освіти в контексті запитів інноваційного, інтернаціонального суспільства, перспектив розвитку національної економіки та глобальних технологічних змін. Отже, питання модернізації освіти, визначення перспективних шляхів безперервного професійного розвитку і підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників, підготовки конкурентоспроможних на ринку послуг фахівців, адаптованих до сучасних соціокультурних умов, здатних до безперервного самонавчання, саморозвитку та самовдосконалення упродовж життя, є ключовими завданнями для досягнення стратегічної мети.

У Законі України «Про освіту» безперервний професійний розвиток визначено як безперервний процес навчання і вдосконалення професійних компетентностей фахівців після здобуття вищої та/або післядипломної освіти, який дає змогу фахівцю підтримувати (або покращувати) стандарти професійної діяльності і який триває впродовж усього періоду його професійної діяльності [2]. Однією із ключових компетентностей обґрунтовано навчання впродовж життя. Отже, освіта впродовж життя ґрунтується на ідеї безперервного усунення невизначеності статусу фахівця в динаміці пізнавальних і діяльнісних практик протягом усього життя, а також розкритті його креативних ресурсів, що формуватимуть нові горизонти його професійної і особистісно-орієнтованої життєдіяльності. Безперервний професійний розвиток педагогічних і науково-педагогічних працівників можливий лише у системній єдності формальної, неформальної та інформальної освіти.

Постійний розвиток у сфері інформації потребує безперервного навчання не лише в межах освітніх інститутів, а й у просторі

неформальної та інформальної освіти. Враховуючи це, саме після-дипломна освіта, як частина безперервної освіти, має забезпечити психолого-педагогічний, андрагогічний, інформаційно-комунікативний супровід розвитку педагогічних та науково-педагогічних працівників.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Жабенко О. В. Підвищення рівня професійної компетентності науково-педагогічних працівників: право чи обов'язок. *Молодий вчений*. 2017. № 10. С. 432–438.

2. Про освіту : Закон України (редакція) від 23.04.2021 р. № 2145-VIII. База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 05.06.2021).

■ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА

Віктор Соломонович Локшин,
викладач вищої категорії
кафедри (науково-методичної комісії)
психолого-педагогічних дисциплін
Київського професійно-педагогічного
коледжу імені Антона Макаренка,
доктор педагогічних наук
(доктор хабілітований),
м. Київ
victor_lokshin@ukr.net

Формування професійної компетентності майбутніх педагогів професійного навчання в контексті діджиталізації суспільства — це система цінностей в умовах євроінтеграції.

Управління цінностями на рівні закладів і установ професійної освіти розширює можливості мотивації персоналу на основі ціннісних стратегій. У процесі проведення аналізу наукових джерел щодо